

ЗАТВЕРДЖЕНО
педагогічною радою
Комунального закладу
«Хустський базовий
медичний фаховий коледж»

Закарпатської обласної ради
Протокол № 5 від 1 вересня 2025 р.
Директор Віктор БАБИЧ

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«ХУСТСЬКИЙ БАЗОВИЙ МЕДИЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ»
ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

1. Загальні положення

1.1. «Положення про си́лабус навчальної дисципліни (освітнього компонента) освітньо-професійної програми (далі - ОПП)», яка реалізується у КЗ «Хустський базовий медичний фаховий коледж» (далі - Положення) розроблено з метою надання можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів фахової передвищої освіти і встановлює єдині вимоги до змісту та оформлення си́лабуса навчальної дисципліни (освітнього компонента) ОПП.

1.2. Це Положення розроблене відповідно до законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», Положення «Про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів фахової передвищої освіти».

1.3. Призначене для здобувачів фахової передвищої освіти.

1.4. Си́лабус – це документ, в якому роз'яснюється взаємна відповідальність викладача і здобувача освіти. В ньому представляються процедури (у т.ч. стосовно принципів оцінювання), політики (включно з політикою академічної доброчесності) і зміст курсу.

2. Загальні принципи створення си́лабуса

2.1. Об'єктом си́лабуса є навчальна дисципліна (освітній компонент) ОПП.

2.2. Суб'єктами си́лабуса є педагогічний, науково-педагогічний працівник (викладач) та здобувач фахової передвищої освіти.

2.3. Си́лабус є формою представлення інформації про освітні компоненти (навчальні дисципліни), що розроблена і передбачена для здобувачів фахової передвищої освіти з метою пояснення змісту навчальної дисципліни, результатів навчання, вимог щодо набуття відповідних компетентностей.

2.4. Си́лабус розробляється викладачем/викладачами, за яким/якими закріплено навчальну дисципліну, відповідно до навчального плану підготовки здобувачів фахової передвищої освіти. Си́лабус не заміняє робочої програми.

2.5. Си́лабус розглядається і затверджується на засіданні циклової комісії до початку навчального семестру, є складовою начальної-методичного комплексу забезпечення дисципліни, оприлюднюється на сайті коледжу.

2.6. Підготовка си́лабуса включається до плану роботи циклової комісії та індивідуального плану викладача.

2.7. Підставою для оновлення си́лабуса можуть виступати:

- ініціатива і пропозиції гаранта освітньої програми, групи забезпечення освітньої програми та/або викладачів дисципліни;
- ініціатива внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів шляхом звернення до гаранта освітньої програми;
- тенденції розвитку спеціальності на ринку праці;
- об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру та /або інших ресурсних умов реалізації си́лабуса.

3. Структура силабуса

Загальна структура силабуса включає (додаток 1 до Положення):

3.1. Загальна інформація (назва фахового коледжу, ЦК, назва (силабус навчальної дисципліни), назва навчальної дисципліни, ООП, освітній рівень, спеціальність, галузь знань, обсяг дисципліни (кредити, години), пререквізити і постреквізити, контрольні заходи, викладач(-і), їх e-mail, посилання на сайт (коледжу чи викладача).

3.2. Анотація дисципліни. Зазначається роль і місце дисципліни у системі підготовки фахівців.

3.3. Мета дисципліни. Короткий та чітко сформульований запис про досягнення головного результату навчальної дисципліни.

3.4. Очікувані результати навчання. Формулюються відповідно до освітньої програми.

3.5. Тематика дисципліни. Перелік тем дисципліни.

3.6. Система оцінювання. Здобувачу фахової передвищої освіти має бути зрозумілою політика та процедура оцінювання усіх видів робіт з даної дисципліни. Відповідна процедура може подаватися стисло, а може бути більш деталізована.

3.7. Рекомендована література та інформаційні ресурси. Оптимальна кількість джерел основної літератури в межах 5-7, які, на думку викладача, максимально повно відображають зміст навчальної дисципліни. Бажано, щоб джерела для обов'язкового вивчення відповідали наступним вимогам:

- зміст відповідає програмі, сучасним вимогам науки і навчальної дисципліни;
- роки видання не виходять за гранично допустимі терміни старіння та ін.

Додаткової літератури - до 10 найменувань. Бажано подати інтернет-джерела.

Література має бути актуальною, бібліографія правильно записаною (відповідна до правил бібліографічних посилань).

3.8 Політика дисципліни. Визначається системою вимог та оцінювання, які викладач пред'являє до здобувача освіти при вивченні дисципліни та ґрунтується на засадах академічної доброчесності.

4. Вимоги до оформлення силабуса

4.1. Силабус – це стислий документ, його обсяг 3-5 сторінки. Здобувач освіти у короткий термін має ознайомитися з його змістом.

4.2. Для актуалізації інформації, потрібних акцентів можна використовувати: табличне розміщення інформації, кольорові заголовки, логотипи, посилання на інтернет-джерела тощо. Основна вимога: силабус має бути змістовним, стислим, візуально привабливим.

Додаток 1. Приклад оформлення силабуса.

	<p align="center">Силабус навчальної дисципліни «Організація і економіка фармації»</p> <p align="center">Галузь знань: 22 Охорона здоров'я Спеціальність: 226 Фармація, промислова фармація</p> <p align="center">Освітньо – професійна програма: Фармація, промислова фармація</p>
<p>Освітньо – професійний ступінь:</p>	<p>фаховий молодший бакалавр</p>
<p>Статус дисципліни</p>	<p>Обов'язкова</p>
<p>Семестр</p>	<p>V – VI (п'ятий – шостий)</p>
<p>Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/ загальна кількість годин</p>	<p>9,0 кредити / 270 годин</p>
<p>Мова викладання</p>	<p>Українська</p>
<p>Що буде вивчатися (предмет навчання)</p>	<p>Предметом вивчення навчальної дисципліни є організаційно-економічні аспекти фармацевтичної діяльності в сучасних умовах фармацевтичного ринку.</p>
<p>Чому це цікаво /потрібно вивчати (мета)</p>	<p>Мета вивчення дисципліни полягає в підготовці студентів до практичної роботи аптечних підприємств різних видів та форм власності, до виконання функціональних обов'язків на посадах, які можуть займати фармацевти за умови реформування системи охорони здоров'я та наближення її до європейських стандартів.</p>
<p>Чому можна навчитися (результати навчання)</p>	<p>Знання основних нормативних документів з питань охорони здоров'я, функціонування аптечних (фармацевтичних) підприємств різних форм власності і господарювання; користуватися нормативною, довідковою, навчальною та науковою літературою для вирішення професійних задач; використовувати фармацевтичну інформацію в професійній діяльності; організувати свою роботу на посадах, які можуть займати фармацевти в аптеках; здійснювати відпуск лікарських засобів населенню, лікувально-профілактичним та іншим закладам; дотримуватися норм фармацевтичної етики та деонтології під час виконання своїх посадових обов'язків; здійснювати приймання рецептів; контролювати якість лікарських засобів під час їх приймання, зберігання, виготовлення та відпуску; здійснювати відпуск лікарських засобів по рецептам та безрецептурний відпуск; здійснювати облік рецептури; організувати свою роботу на посадах, які можуть займати фармацевти на аптечних складах (оптових фармацевтичних фірмах); вести облік робочого часу; вести внутрішньогосподарського облік операцій, пов'язаний з</p>

	<p>рухом товарно-матеріальних цінностей в аптечних закладах; проводити касові операції з застосуванням РРО; складати звітність структурних підрозділів аптеки та товарного звіту аптеки; проводити інвентаризацію товарно-матеріальних цінностей та відобразити її результати в обліковій документації; аналізувати основні показники торгово-фінансової діяльності аптек.</p>
<p>Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)</p>	<p>Здатність використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових, законодавчих актів України та рекомендацій Міжнародної фармацевтичної федерації. Здатність організувати діяльність аптеки із забезпечення населення та закладів охорони здоров'я лікарськими засобами, виробами медичного призначення відповідно до вимог Належної аптечної практики та нормативно-правових актів у сфері державного нагляду. Здатність брати участь у виробничій діяльності аптек щодо виготовлення лікарських засобів за рецептами лікарів і замовленнями лікувально-профілактичних закладів. Здатність брати участь у виробництві лікарських засобів в умовах фармацевтичних підприємств, включаючи вибір технологічного процесу відповідного обладнання згідно з вимогами Належної виробничої практики (GMP). Здатність організувати діяльність аптеки із забезпечення населення та закладів охорони здоров'я лікарськими засобами, виробами медичного призначення відповідно до вимог Належної аптечної практики та нормативно-правових актів у сфері державного нагляду. Здатність організувати систему звітності та обліку (управлінського, статистичного, бухгалтерського та фінансового) в аптечних закладах, здійснювати товарознавчий аналіз, адміністративне діловодство, документування та управління якістю згідно з нормативно-правовими актами України. Здатність забезпечувати належне зберігання лікарських засобів та виробів медичного призначення відповідно до їх фізико-хімічних властивостей та правил Належної практики зберігання (GSP) в закладах охорони здоров'я. Здатність застосовувати знання та уміння для розв'язання завдань, пов'язаних з етапами обігу лікарських засобів в умовах закладів, установ та підприємств (виробництв) фармацевтичної галузі незалежно від форм власності. Здатність здійснювати фармацевтичну оцінку під час вибору та випуску безрецептурного лікарського засобу. Здатність проводити санітарно-просвітницьку роботу серед населення з метою профілактики захворювань та поліпшення здоров'я. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності до вимог санітарно-гігієнічного режиму, охорони праці, техніки безпеки та протипожежної безпеки.</p>
<p>Навчальна логістика</p>	<p>Зміст дисципліни: Організація діяльності аптечних закладів. Організаційна структура та регламентація діяльності аптечних закладів. <u>Охорона праці та санітарні вимоги при роботі в аптечних закладах.</u> Організація діяльності аптек. Вступний інструктаж з охорони праці. Організація забезпечення лікарськими засобами та виробами медичного призначення стаціонарних хворих. Охорона праці та виробнича санітарія при</p>

	<p>виготовленні лікарських засобів. Організація постачання аптечних закладів. Охорона праці при роботі з наркотичними, психотропними, отруйними та сильнодійними засобами. Державна система забезпечення якості лікарських засобів і виробів медичного призначення. Організація роботи аптеки з товарними запасами. Організація роботи відділу запасів. Охорона праці при зберіганні окремих груп лікарських засобів. Організація рецептурного та безрецептурного відпуску лікарських засобів. Організація роботи аптеки з рецептурою. Організація безрецептурного відпуску лікарських засобів. Облік та звітність аптек. Організація обліку в аптечних закладах. Ведення обліку надходження та витрат товарно-матеріальних цінностей. Облік обігу грошових коштів. Основні поняття системи оплати праці фармацевтичних фахівців. Внутрішньогосподарська звітність аптек. Інвентаризація. Основи економічного аналізу та планування. Основи економічного аналізу та планування торговельно-фінансової діяльності аптек. Характеристика та аналіз товарообігу, товарних запасів, торговельних накладень. Характеристика та аналіз витрат, прибутку на рентабельності.</p> <p>Види занять: лекції, практичні заняття, самостійна робота</p> <p>Методи навчання: словесні, наочні, практичні</p> <p>Форми навчання: очна</p>
<p>Пререквізити</p>	<p>Знання з латинської мови, технології ліків, охорони праці в галузі, основи менеджменту та маркетингу в фармації, фармакології, фармакогнозії.</p>
<p>Постреквізити</p>	<p>Знання з організації і економіки фармації можуть бути використані під час вивчення фармакології, фармацевтичної хімії, фармакогнозії та технології ліків, основи менеджменту та маркетингу у фармації.</p>
<p>Інформацій незабезпечення</p>	<p>Література:</p> <p>Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ДФУ, I частина, 2001. 2. Громовик Б.П. Організація роботи аптек. — Вінниця: Нова книга, 2005. — 272 с. 3. Громовик Б.П., Терещук С.І. Практикум з організації та економіки фармації. — Вінниця: Нова книга, 2004. — 447 с. 4. Немченко А.С., Котвіцька А.А., Панфілова Г.Л. та ін. Організація фармацевтичного забезпечення населення: навч. посіб. — Х.: Авіста — ВЛТ, 2007. — 488 с. 5. Немченко А.С. Основи економіки та системи обліку у фармації. — Х.: Вид-во НФаУ “Золоті сторінки”, 2005. — 503 с. 6. Терещук С.І., Новикевич А.М., Чухрай І.Л. Система бухгалтерського обліку в аптеках: навч. посіб. — Вінниця: Нова книга, 2003. — 280 с. <p>Додаткова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія фармації України / Р.В. Богатирьова, Ю.П. Спіженко, В.П. Черних та ін. — Х.: Прапор, Вид-во УкрФА, 1999. — 799 с. 2. Вершкова І.В., Крикля В.В. Правила таксування рецептів. Методичні рекомендації з предмету “Організація і економіка фармації”. — Х.: Вид-во НФаУ, 2003. — 48 с. 3. Кузнєцов В., Маханько О. Усе про облік та організацію аптечних установ. — Х.: Фактор, 2006. — 472 с. 4. Довідник екстемпоральної рецептури / За ред. О.І. Тихонова.

	<p>— К.: Моріон, 1999. — 496 с.</p> <p>5. Панфілова Г.Л., Немченко А.С., Немченко О.А. Організація фармацевтичної допомоги населенню в умовах медичного страхування: монографія.</p>	
Матеріально-технічне забезпечення	Лекційний матеріал, наочності, стенди, відео – презентації.	
Локація	Кабінет 316 практичного навчання	
Підсумковий контроль	Екзамен	
Циклова комісія	Циклова комісія викладачів фармацевтичної та фармакологічної підготовки	
Викладач		<p>ВОВЧОК ЄВГЕНІЯ ВАСИЛІВНА</p> <p>Посада: викладач, завідувачка відділення</p> <p>Кваліфікаційна категорія: викладач вищої кваліфікаційної категорії</p> <p>Групи у Telegram, Google Classroom</p> <p>mail: vovchokzhenja88@ukr.net</p>
Лінк на дисципліну	Всі матеріали знаходяться в класі «Організація і економіка фармації» в Google Classroom. Студенти отримують коди до класу на початку вивчення навчальної дисципліни.	
Політика дисципліни	<p>Відвідування занять обов'язкове; активна участь на практичному заняття під час опитування; ініціативність в обговоренні дискусійних тем: своєчасність у виконанні самостійної роботи.</p> <p>Діяльність здобувачів освіти здійснюється відповідно до Положення про академічну доброчесність.</p>	

Розробник: викладач вищої категорії Вовчок Є.В.

Розглянуто та затверджено на засіданні циклової комісії викладачів фармацевтичної та фармакологічної підготовки.

Протокол № 1 від " 1 " 09 2025 року

Голова циклової комісії
(підпис)

Бойко В.Ю.
(прізвище та ініціали)